

Aktiespararna

OPINION

Undersökning:

Beskattning av enskilt aktieäggande i OECD och EU

2008

Förord

Ett viktigt mål för Sveriges Aktiesparares Riksförbund är att verka för en internationellt konkurrenskraftig riskkapitalbeskattning för enskilda aktieägare i Sverige. Vi är förvisade om att kunskap om det höga skattetrycket i Sverige och metoderna för riskkapitalbeskattningen i andra länder, så småningom kommer att leda till förbättringar av den svenska lagstiftningen avseende beskattning av riskkapital.

Ändamålet med denna studie är att jämföra de svenska reglerna för beskattning av noterade aktier med motsvarande lagstiftning i de andra OECD- och EU-länderna. Studien jämför det totala aktieskattetrycket i de 38 länderna med hjälp av ett totalskatteindex. Om inget annat anges avses faktagälet i mars/april 2008.

Det bör påpekas att konstruktionen av totalskatteindexet bygger på vissa antaganden. Andra förutsättningar hade troligen givit ett annorlunda utfall. Det är emellertid vår övertygelse att de gjorda antagandena är realistiska och att de bärande slutsatserna i studien hade blivit praktiskt taget de samma även om antagandena varit delvis annorlunda.

Studien har utförts av juristen Anna Jansson, verksam inom Intressebevakningen på Aktiespararnas kansli i Stockholm.

Stockholm september 2009

Sveriges Aktiesparares Riksförbund

Günther Mårder
Verkställande direktör

Sammanfattning

Ändamålet med utredningen Beskattning av enskilt aktieäggande i OECD- och EU-länder är att jämföra det totala skattetrycket för aktieägare i länder som ingår i OECD samt EU och att visa hur den enskilde aktieägaren påverkas av aktiebeskattningen.

Studien behandlar:

- bolagsskatt
- skatt på utdelning på aktieägarnivå
- skatt på kapitalvinster
- förmögenhetsskatt

Många länder tillämpar inte dubbelbeskattning av utdelningar

Frågan om beskattning av utdelning har debatterats i såväl Sverige som andra länder. Det faktum att mot-tagen utdelning redan har varit föremål för beskattning hos bolagen leder till frågan varför aktieägarna också skall betala skatt.

Sverige som har en bolagsskatt på 28 procent (bolagsskatten är från och med 2009 sänkt till 26,3 procent) och en skatt på utdelning i mottagarledet på 30 procent är ett av de få länder som beskattar både aktiebolaget och dess aktieägare. Många länder har på olika sätt försökt att undvika dubbelbeskattning av utdelad vinst från aktiebolag och dubbelbeskattningen kan undvikas på flera sätt, exempelvis genom att helt undanta utdelningen från beskattning i mottagarledet alternativt undanta vissa belopp från beskattning. Den totala skatten på utdelad vinst i Sverige är 50 procent, medan genomsnittet i OECD är 33 och i EU 30 procent.

Under senare år har den genomsnittliga bolagsskatten sänkt inom EU, 1995 var den 37 procent och 2008 var den 23,83 procent, en sänkning med 13 procentenheter. Detta beroende på att flera medlemsstater inom EU har försökt att möta den ökade konkurrensen från nya medlemsstater vad gäller bolagsskatten. Som exempel har Danmark sänkt sin bolagsskatt från 28 till 25 procent, men också Tyskland har sänkt sin bolagsskatt från 38 till 30 procent.

Även inom OECD har bolagsskatterna sjunkit med 10 procentenheter, från 36 till 27 procent. Under samma period har Sveriges bolagsskatt legat fast på 28 procent, en skattesats som inte längre är låg vid en internationell jämförelse.

Även om Sverige sänker sin bolagsskatt till 26,3 procent ligger Sverige ändå högre än genomsnittet inom EU och högre än vårt granland Danmark.

Hög skatt på långsiktiga aktieinnehav

I många länder varierar beskattningen av kapitalvinster beroende av aktieinnehavets längd. På långa aktieinnehav är den genomsnittliga skatten i OECD 7 procent och 8 procent i EU, medan skattesatsen på korta innehav på högst tre månader är 13 inom EU respektive 12 procent inom OECD.

Bland de övriga medlemsstaterna i EU är det vanligt med en differentierad skatteskala, där långa aktieinnehav beskattas lägre än korta. Sverige tillämpar inte någon differentiering av skattesatsen. Detta leder till att Sverige, med en skattesats på 30 procent, har en beskattning som ligger långt över genomsnittet i både OECD och EU, på såväl korta som långa innehav.

Många av EU:s nya medlemsstater beskattar kapitalvinster lågt. Exempelvis beskattar Rumänien, som inträdde i unionen 2007, långsiktiga kapitalvinster med 1 procent skatt, vilket ska jämföras med deras beskattning av kortsiktiga innehav på 16 procent. Bulgarien, som också inträdde i unionen 2007, undantar kapitalvinster från aktier helt från beskattning. I övrigt kan nämnas att ett flertal länder har vissa årliga belopp skattefria, exempelvis Frankrike har ett fribelopp för avyttrade aktier på 25 000 EUR och Storbritannien beskattar inte kapitalvinster under 9 600 GBP. Sverige är relativt ensamt om att beskatta

SAMMANFATTNING

kapitalvinster på långsiktiga aktieinnehav så pass hårt. Endast Danmark, Finland och Norge, med 28 procent, beskattar kapitalvinster på långa aktieinnehav nästan lika hårt som Sverige.

Endast fyra länder beskattar förmögenheter

Sedan januari 2007 beskattar Sverige inte förmögenheter. Under 2007 tog fyra OECD-länder fortfarande ut förmögenhetsskatt. Det är således få stater som fortfarande tar ut förmögenhetsskatt och trenden går mot att antingen höja de skattefria beloppen eller att helt enkelt avskaffa beskattningen. Sedan Aktiespararna började göra sin undersökning 1995 har Danmark, Finland, Island, Nederländerna, Luxemburg och Tyskland avskaffat beskattningen av förmögenheter. Island avskaffade sin förmögenhetsskatt 2005 och både Finland och Luxemburg avskaffade sin 2006. I Sverige avskaffades förmögenhetsbeskattningen den 1 januari 2007.

Länder med förmögenhetsskatt 2008

Frankrike

Norge

Schweiz

Spanien

Ändamål

Ändamålet med Aktiespararnas studie är att ge läsaren en generell inblick i den totala beskattningen av noterade aktier i OECD och EU.

Studien omfattar de fyra viktigaste elementen i inkomstbeskattningen av aktier:

- Beskattning av utdelningar på bolagsnivå
- Beskattning av utdelningar på aktieägarnivå
- Beskattning av kapitalvinster
- Förmögenhetsskatt

För att beräkna de nämnda skatterna har också bolagsskatt och inkomstskatt på skilda nivåer vägts in.

Antaganden

Totalskatteindex baseras på summan av skatt på utdelningar, skatt på kapitalvinster och förmögenhetsskatt under vissa antaganden. Aktiespararnas studie utgår från en ”normal” aktieägare, som förutsätts vara en gift person utan barn. I de fall där det funnits möjlighet att välja mellan sär- och sambeskattning har det från skattebetalarsynpunkt mest fördelaktiga alternativet valts. Aktieägarens hustru/make antas inte köpa, sälja eller äga aktier. Aktieägaren har inga kapitalförluster att kvitta mot kapitalvinster eller utdelningar.

Alla inkomster – liksom marginalskatt – är beräknade efter de generella avdrag i deklarationen som medges. För länder med aktiebeskattning på kommunal och/eller regional nivå har den genomsnittliga skattesatsen använts.

Källor

Studien baseras på ett IBFD:s European Tax Handbook 2008 och Deloitte's International Tax and Business Guides.

Växelkurserna den 31 december 2008 har använts i alla beräkningar. En del statistiska förändringar i jämförelse mellan 2007 och 2008 har uppstått på grund av förändringar i den svenska växelkursen.

Osäkerheter

Det är vår bedömning att det insamlade materialet präglas av en hög grad av pålitlighet. Materialet är dock omfattande och regelverket i vissa fall mycket komplicerat. Ändamålet med studien är att visa hur beskattning av aktier varierar mellan länder – inte att ge detaljerad bild av respektive lands skattesystem. Läsare som vill tränga djupare in i något lands skatteregler rekommenderas att kontakta skattemyndighet i respektive land.

Totalskatteindex

Sveriges aktieskattetryck näst högst i världen

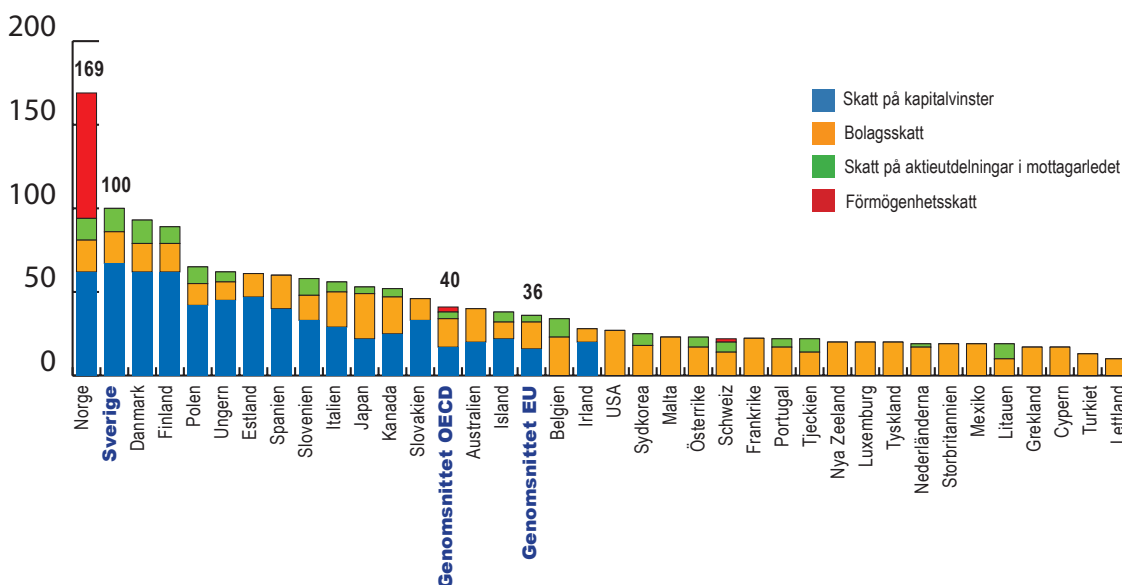
Ett totalskatteindex har utformats för att mäta det svenska skattetrycket på investerare utformats, innefattande skatt på utdelningar, skatt på kapitalvinster och förmögenhetsskatt. Sammantaget ligger den svenska beskattningen högt över genomsnittet för både OECD och EU. Totalskatteindex baseras på ett typfall utifrån vissa antaganden. Den totala skatt som betalas av en ”normal” aktieägare ett visst år är resultatet av utdelningsskatt på både bolags- och aktieägarnivå, kapitalskatt och förmögenhetsskatt.

För att mäta skattetrycket på investeraren har tre skilda totalskatteindex utformats baserat på en förmögenhet på 2 000 000 kronor. Totalskatteindex innefattar bolagsskatt, skatt på utdelningar hos mottagaren, skatt på kapitalvinster och förmögenhetsskatt hos aktieägaren.

2 000 000 kronor i förmögenhet

I det första fallet undersöks hur en investerare med en total förmögenhet på 2 000 000 kronor beskattas. Norge med indexsiffran 169 följs närmast av Sverige med 100 och Danmark 93. Lägst indexsiffra har Lettland med 10 följt av Turkiet med 13. Genomsnittet inom OECD är 40 och inom EU 36.

Diagram 1: Förmögenhet 2 000 000 kronor. Totalskatteindex, Sverige = 100.

Vid en relativt låg förmögenhet på 2 000 000 kronor beskattas den svenske investeraren hårdare än sin motsvarighet inom EU, i snitt 14 500 kronor mer. Den totala aktieskatten i de undersökta länderna är knappt hälften så hög inom OECD och EU som i Sverige. Att den svenske investeraren inte behöver betala någon förmögenhetsskatt påverkar inte positionen nämnvärt.

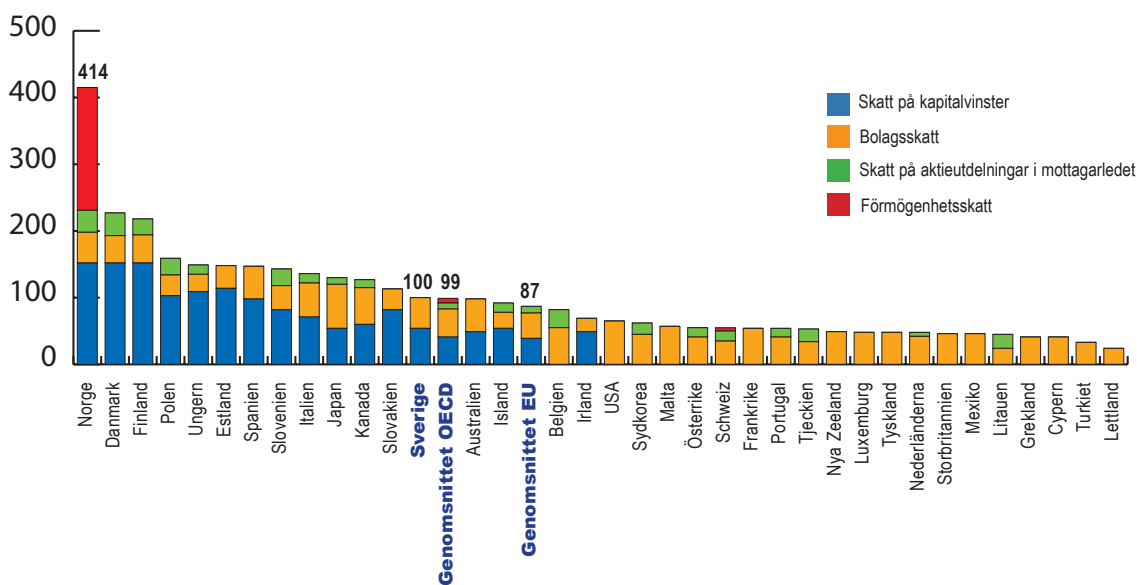
Totalskatteindex baseras på ett typfall utifrån vissa antaganden. Den totala skatt som betalas av en ”normal” aktieägare ett visst år är resultatet av utdelningsskatt på både bolags- och aktieägarnivå, kapitalskatt och förmögenhetsskatt.

TOTALSKATTEINDEX

De antaganden som gjorts för att beräkna den totala skatten avseende diagram 1 är följande:

- Två makar utan barn äger marknadsnoterade aktier till ett börsvärde vid årets slut på 500 000 kronor, motsvarande 25 procent av den totala förmögenheten. De har också andra förmögenhetsskattepliktiga tillgångar till ett värde av 1 500 000 kronor men inga lån. Det ger en total förmögenhet på 2 000 000 kronor.
- Aktieutdelningarna uppgår till 15 000 kronor före bolagsskatt, motsvarande 3 procent av aktieinnehavet.
- Under året säljer makarna noterade aktier till ett värde av 100 000 kronor, motsvarande 20 procent av aktieinnehavet. Inköpspriset var 50 000 kronor och innehavstiden fem år.
- Den skattskyldige har en beskattningsbar inkomst av tjänst på 250 000 kronor. I de fall där makarna sambeskattas är den beskattningsbara inkomsten 400 000 kronor. Vid sambeskattning antas att aktieägarens make/maka har en årlig inkomst motsvarande 60 procent av aktieägarens inkomst.

Diagram 2: Om Sverige avskaffar dubbelbeskattningen i aktieägarledet och sänker kapitalvinstskatten till 10 procent. Förmögenheten i de undersökta länderna är 2 000 000 kronor, exklusive Sverige.

Aktiespararna arbetar aktivt för ett avskaffande av skatten på aktieutdelningar i mottagarledet och en sänkning av kapitalvinstskatten till maximalt 10 procent. Diagram 2 visar att om Sverige genomförde dessa förändringar skulle Sverige få en konkurrenskraftig aktiebeskattning i förhållande till de övriga medlemsländerna inom OECD och EU.

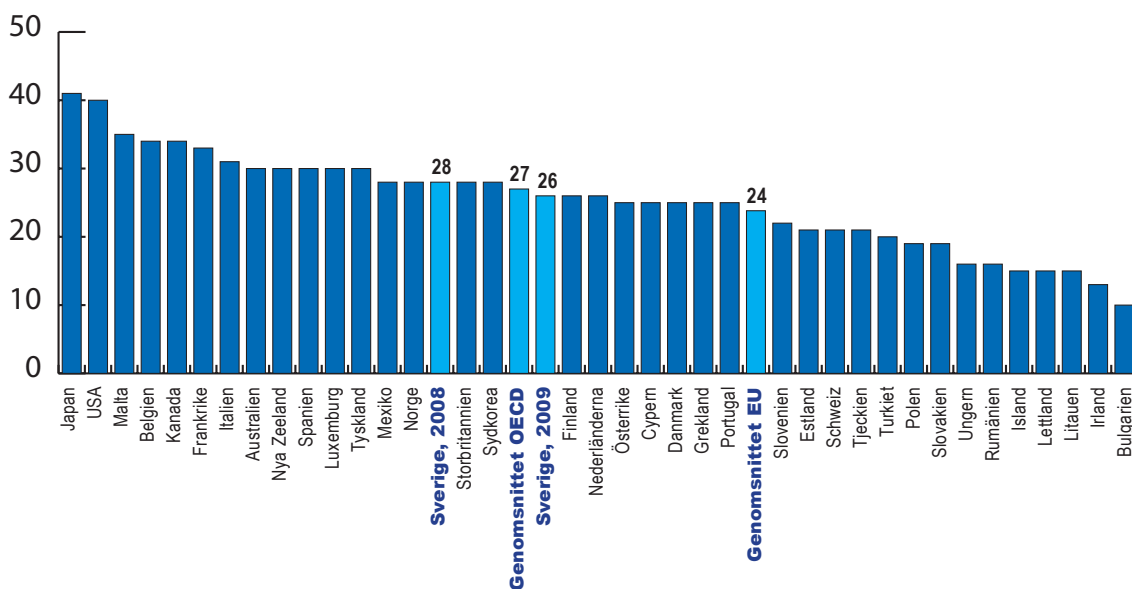
Dubbelbeskattningen av aktieutdelningar – hårdast i världen

Bolagsskatten:

Sverige har en proportionell bolagsskatt som 2008 låg på 28 procent, vilket kan jämföras med genomsnittet inom EU på 23,8 procent. Den svenska bolagsskatten sänktes 2009 till 26,3 procent. Flera medlemsstater i EU har under de senaste åren anpassat sin bolagsskatt för att bättre kunna möta konkurrensen från de nya medlemsländerna i EU som har en låg beskattning av bolagsvinster, bland annat Danmark har sänkt sin bolagsskatt från 28 till 25 procent, men också Tyskland har sänkt sin bolagsskatt från 38 till 30 procent.

Bolagsskatten har sedan 1995 sjunkit inom både EU och OECD. Vid 1995 års undersökning var den genomsnittliga bolagsskatten inom OECD 36 procent och inom EU 37 procent, vilket ska jämföras med den genomsnittliga bolagsskatten 2008 på 27 procent inom OECD och 23,8 procent inom EU.

Diagram 3: Jämförelse av bolagsskatten i procent, 2008

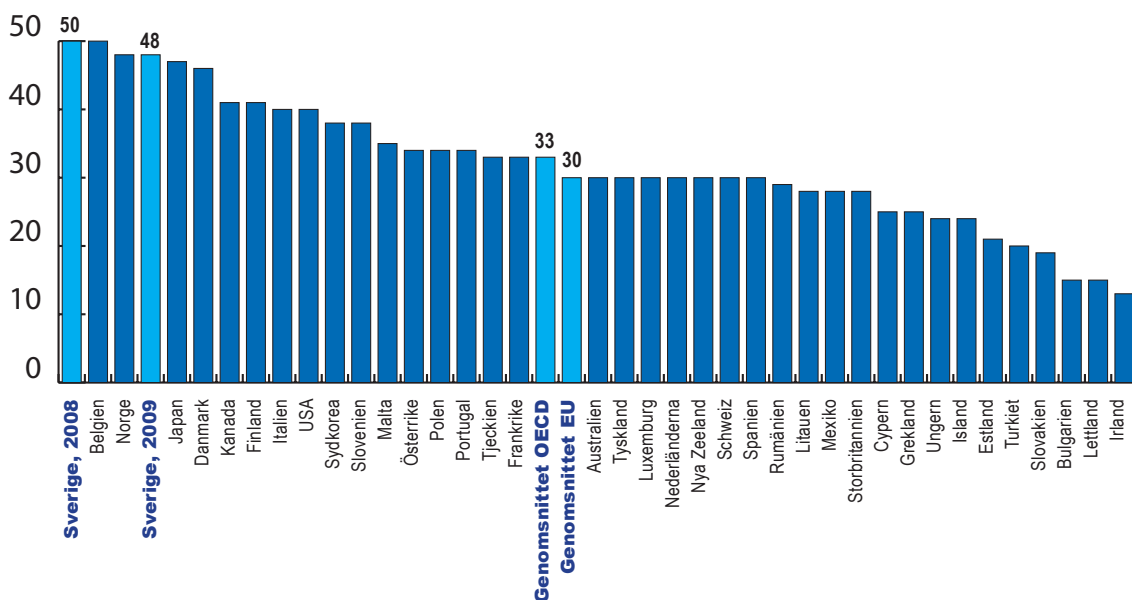
Skatt på utdelningar:

Sverige beskattar aktieutdelningar hårdast

Bolagsvinster kan beskattas antingen hos bolaget eller aktieägaren – eller på båda nivåerna, vilket kallas dubbelbeskattning. Hur beskattningen av bolagsvinster sker varierar mellan medlemsländerna inom EU och OECD. I Sverige är de noterade aktiebolagens vinster föremål för 28 procent bolagsskatt och 30 procent utdelningsskatt för den enskilde aktieägaren (s.k. dubbelbeskattning), med resultat att Sverige har en skattesats på aktieutdelningar som överskrider genomsnittet för de övriga länderna i studien. I de flesta länder har åtgärder vidtagits för att antingen reducera eller helt eliminera dubbelbeskattningen.

En metod för att undvika beskattning två gånger är att ge den enskilde aktieägaren ett skatteavdrag för den skatt bolaget redan betalat, såsom i Kanada och Nya Zeeland. Många länder låter däremot utdelningar under vissa belopp vara skattefria hos mottagaren, såsom Frankrike, 1 525 EUR (dubbelt vid sambeskattnings), Spanien 1 500 EUR och Tyskland, 750 EUR (dubbelt vid sambeskattnings). Därutöver tillämpar ett antal länder en fast skattesats på utdelningar i mottagarledet, som exempel kan nämnas Italien med 12,5 procent. Finland har sedan 2005 klassisk dubbelbeskattning, men endast 70 procent av utdelningen beskattas hos den enskilde aktieägaren. Andra länder såsom Grekland undantar utdelningar helt från beskattning i mottagarledet. Sverige med 30 procent utdelningsskatt i mottagarledet har en av de högsta skatterna på utdelningar hos aktieägaren.

Diagram 4: Total skatt på aktieutdelningar i procent. Genomsnittsvärdena för EU och OECD är exklusive Sverige

Den genomsnittliga sammanlagda bolags- och individskatten på utdelade bolagsvinster är 33 procent i OECD:s och 30 procent i EU:s medlemsstater. Sverige ligger kvar på samma nivå sedan 1995 på 50 procent (en sammanvägning av 28 procent bolagsskatt och 30 procent utdelningsskatt på återstående 72 procent av vinsten hos den enskilde aktieägaren). Högskattepositionen delas av Belgien som också beskattar aktieutdelningar med 50 procent. Även Norge, 48 procent, beskattar aktieutdelningar hårt. Lägsta siffran,

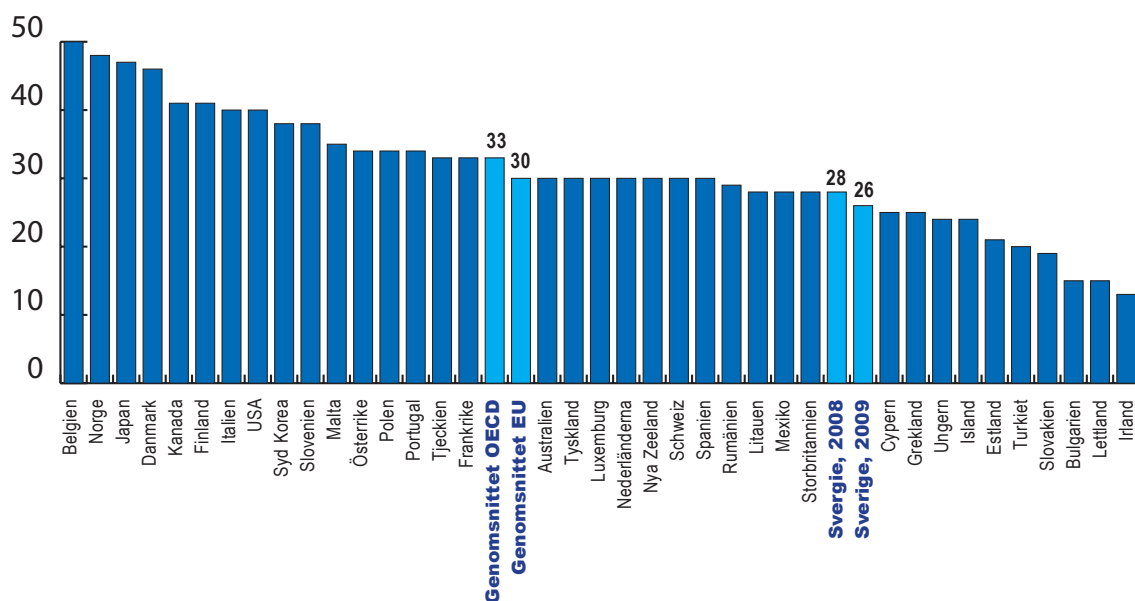
UTDELNINGSSKATT

12,5 procent, noteras för Irland, följt av Lettland och Bulgarien 15 procent. I Lettland är den enskilde aktieägaren befriad från beskattning och därutöver har Lettland en låg bolagsskatt, 15 procent. Irland däremot har en låg bolagsskatt på 12,5 procent och aktieägaren får avräkna den skatt som bolaget har erlagt för den utdelade vinsten.

För en enskild aktieägare i Sverige innebär den svenska beskattningen på aktieutdelningar att om bolaget väljer att dela ut 15 000 kronor får aktieägaren endast 7 560 kronor efter skatt medan den genomsnittliga aktieägaren inom EU får drygt 10 517 kronor efter skatt. Följden blir att en utländsk investerare kan betala mer för svenska aktier men ändå ha samma avkastningskrav.

Vid en internationell jämförelse som denna framgår det att Sverige är ett av de krympande antal länder som fortfarande beskattar bolagsvinster hos både bolaget och den enskilde aktieägaren. Om Sverige avskaffar dubbelbeskattningen – det vill säga om ingen skatt tas ut på utdelade vinster för aktieägarna – får Sverige mycket konkurrenskraftig skatt på utdelade vinster i förhållande till de 37 undersökta länderna. Sverige hamnar då under genomsnittet för både OECD och EU.

Diagram 5: Sveriges skattemässiga position utan dubbelbeskattning, procent.

UTDELNINGSSKATT

Vid en internationell jämförelse framgår även att beskattningen av aktieutdelningar i mottagarledet har minskat under de senaste åren, från 11 procent till 8 procent inom EU, en minskning med tre procentenheter. Under samma period har flera nya medlemsländer trätt in i EU, länder med låg beskattning, därtill har bland annat Nederländerna genomfört en omfattande skattereform som har inneburit en sänkt beskattning men även Danmark har sänkt sin beskattning. Sverige har under samma period däremot haft en oförändrad beskattning på 30 procent.

Diagram 6: Förändringar av beskattningen av aktieutdelningar i mottagarledet.

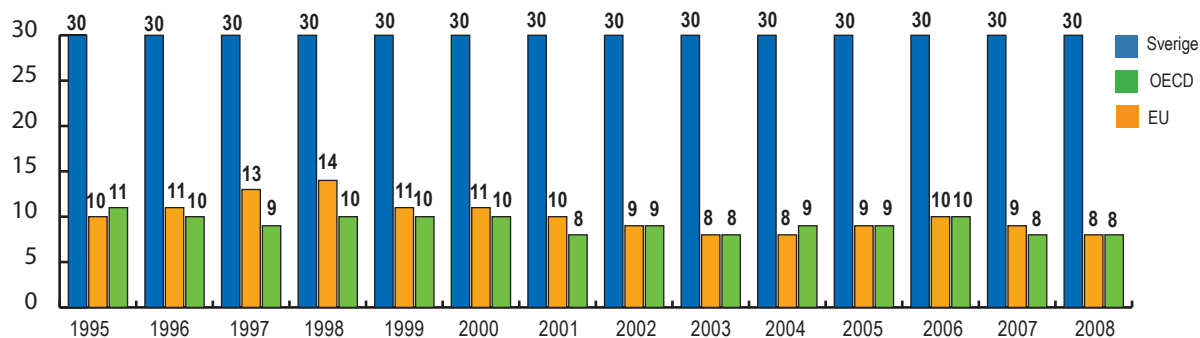
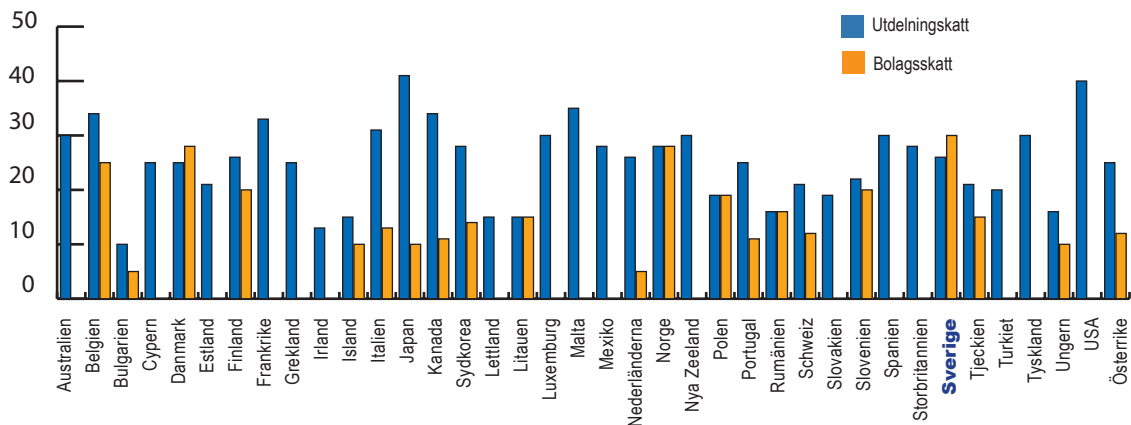

Diagram 7: Bolagsskatt (procent av vinst) och skatt på aktieägarens utdelning (procent av utdelning) bland de undersökta länderna.

Skatt på kapitalvinster:

Låg skatt på långsiktiga aktieinnehav i de flesta länder

Sverige har 30 procent skatt på kapitalvinster hos privatpersoner oavsett längden på innehavet. Därmed avviker Sverige kraftigt från det generella mönstret, som är att göra skillnad mellan lång- och kortsiktiga aktieinnehav. Det är vanligt bland de övriga OECD-länderna att tillämpa lägre skattesatser på långsiktiga aktieinnehav. Bland annat beskattar inte Tyskland aktievinster om innehavet är längre än ett år och understiger en procent av bolagets aktiekapital, men även för kortare innehav finns begränsningar för att minska skatten. USA å sin sida beskattar kapitalvinster på innehav som är äldre än 12 månader med en reducerad skatteskala.

Andra länder beskattar inte kapitalvinster under vissa belopp, däribland Storbritannien som inte beskattar kapitalvinster under 9 600 GBP, cirka 122 000 kronor. Frankrike å sin sida beskattar inte kapitalvinster som härrör från aktieförsäljningar under 25 000 EUR, cirka 234 000 kronor. Ett antal länder, däribland Grekland och Malta, undantar kapitalvinster på marknadsnoterade aktier helt från beskattning. Nederländerna har däremot en avkastningsskatt.

På aktieinnehav upp till tre månader noteras ett EU-genomsnitt på 13 procent i kapitalvinstskatt. På innehav upp till två år är snittet 8 procent i EU och OECD. Genomsnittet inom EU sänks till 7 procent för femåriga innehav.

Diagram 8: Skatt på kapitalvinster i Sverige, EU och OECD på 50 000 kronor efter tre månader, två år och fem år.

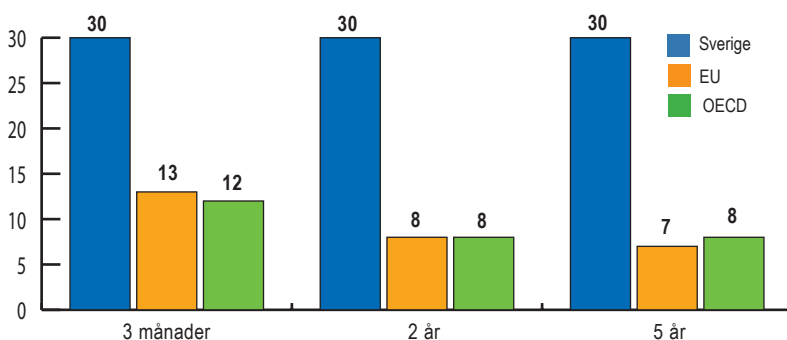
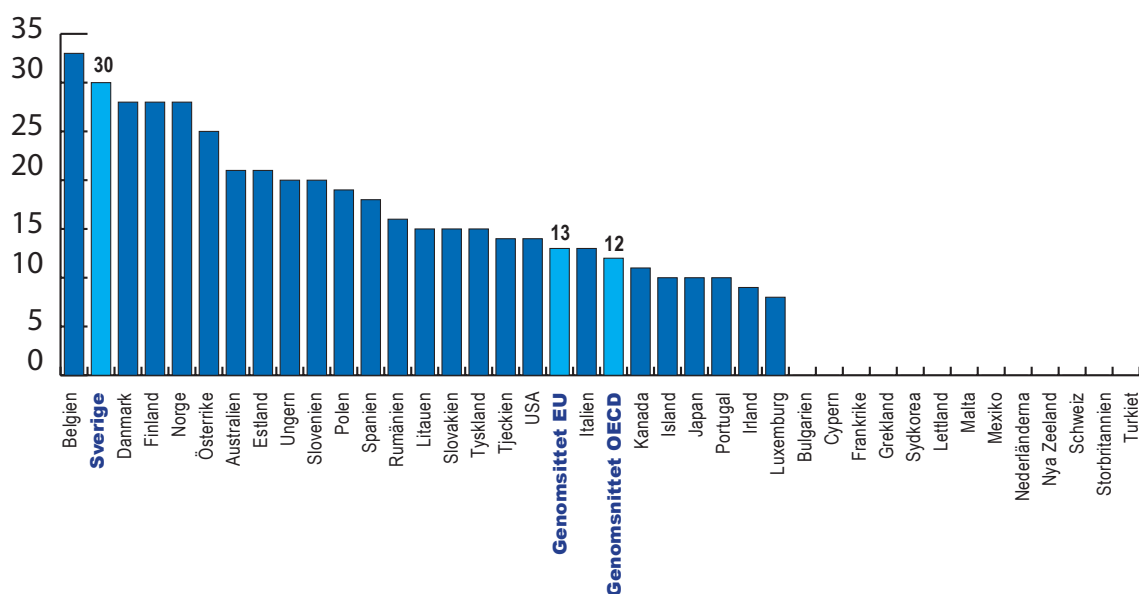

Diagram 8 visar klart att kapitalvinster på långa innehav träffas av lägre skatt i andra länder än vinster på korta innehav. Diagrammet visar också att Sverige mycket hög skatt på kapitalvinster jämfört med genomsnittet för både OECD och EU. På korta innehav är den svenska skatten mer än dubbelt så hög som i EU respektive OECD, och ju längre innehaven är desto mer utfaller jämförelsen till Sveriges nackdel. För femåriga innehav är den svenska skatten fyra gånger högre än den inom EU. Inget annat land inom OECD och EU beskattar kapitalvinster lika hårt som Sverige. I jämförelse med de undersökta länderna kan man klart utläsa att de nordiska länderna bildar en högskatteposition. För en svensk aktieägare innebär det att han eller hon betalar 11 500 kronor mer i skatt än sin genomsnittliga motsvarighet inom EU, på en kapitalvinst på 50 000 kronor vid en innehavstid på mer än 5 år.

Beskattning av kapitalvinster av korta innehav, på 3 månader

Av de 38 länder som undersökningen avser beskattar 25 länder, inklusive Sverige, kapitalvinster på korta aktieinnehav. Genomsnittet inom EU är 13 procent och inom OECD 12 procent. Belgien beskattas spekulativa kapitalvinster högst, med 33 procent.

Diagram 9: Skatt på kapitalvinster i Sverige, EU och OECD på 50 000 kronor, tre månader.

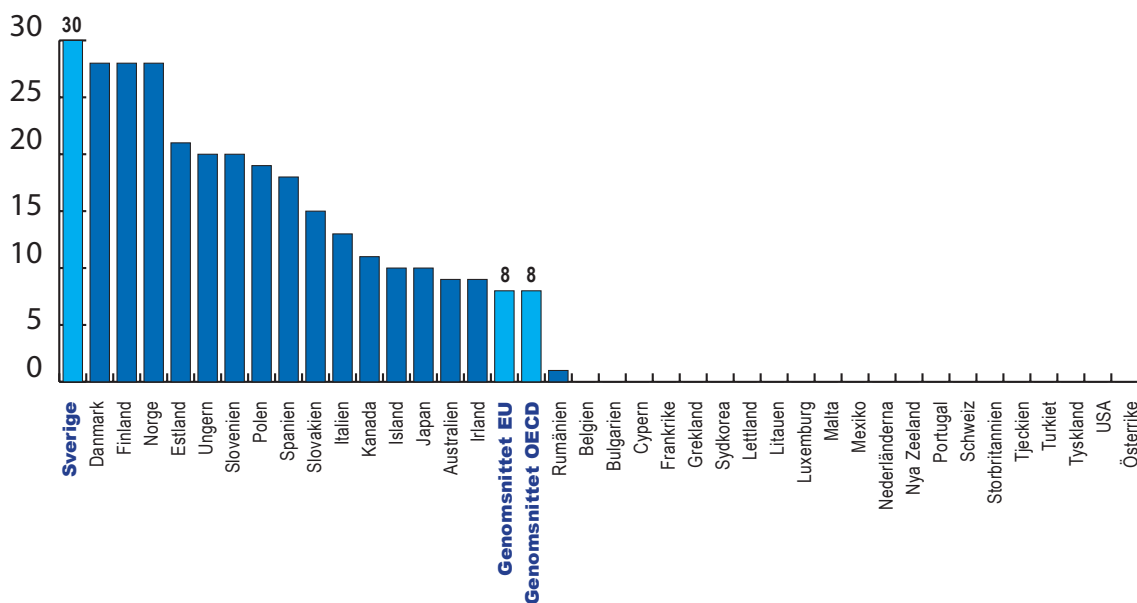

Genomsnittet för EU och OECD är exklusive Sverige.

Beskattning av kapitalvinster av aktieinnehav på 2 år

Vid en innehavstid på två år för aktier beskattar endast 17 länder kapitalvinster, inklusive Sverige. Diagrammet nedan visar att en majoritet av de undersökta länderna inte beskattar kapitalvinster. Vid jämförelse framgår att genomsnittet inom OECD och EU är 8 procent.

Diagram 10: Skatt på kapitalvinster i Sverige, EU och OECD på 50 000 kronor, två år.

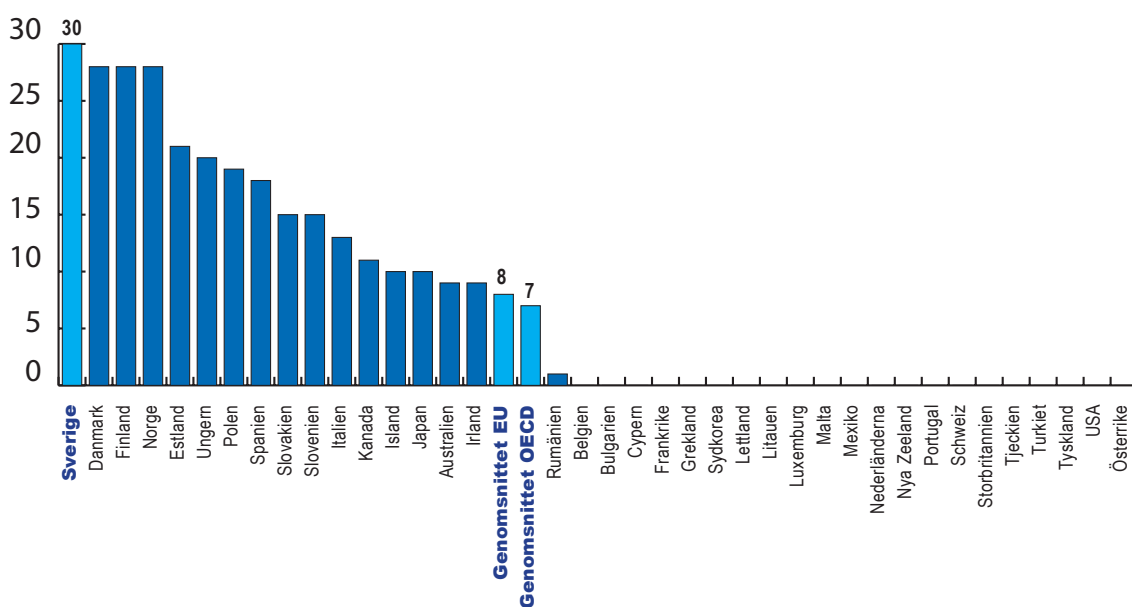

Genomsnittet för EU och OECD är exklusive Sverige.

Beskattning av kapitalvinster av aktieinnehav på 5 år

På femåriga aktieinnehav beskattar endast 17 av de 38 länderna kapitalvinster. Av dessa 18 länder har 12 länder en skattesats som är 20 procent eller lägre, vilket resulterar i ett genomsnitt på 8 procent i EU och 7 procent i OECD.

Diagram 11: Skatt på kapitalvinster i Sverige, EU och OECD på 50 000 kronor, fem år.

Genomsnittet för EU och OECD är exklusive Sverige.

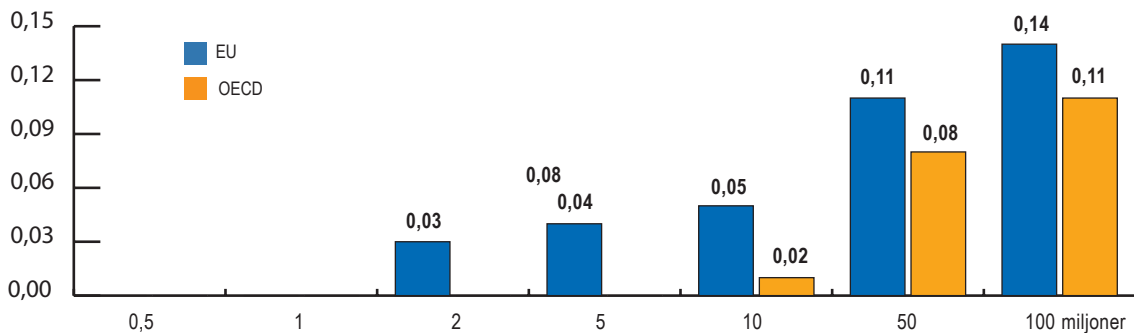
Skatt på förmögenhet:

Endast fyra länder beskattar förmögenheter

Den svenska förmögenhetsskatten är sedan januari 2007 avskaffad. Tidigare var den proportionerlig och togs ut med 1,5 procent på beskattningsbar förmögenhet över 1 500 000 kronor för ensamstående och 3 000 000 kronor för sambeskattade. Idag är det endast fyra länder inom OECD och EU som beskattar förmögenheter; Frankrike, Norge, Schweiz och Spanien.

Schweiz har en mycket låg förmögenhetsskatt, endast på kanton- och kommunnivå. Av de länder som tar ut förmögenhetsskatt på nationell nivå har många en hög lägsta gräns för vad som är skattepliktig förmögenhet. I Frankrike är till exempel den undre gränsen för förmögenhetsskatt på 770 000 EUR. Full förmögenhetsskatt tas i Frankrike inte ut förrän förmögenheten överskrider 16 020 000 EUR. Spanien beskattar inte förmögenheter under 108 182 EUR och full förmögenhetsskatt tas först vid en förmögenhet på 10 695 996,06. Norge är det enda landet som beskattar små förmögenheter, gränsen går vid 350 000 NOK.

Diagram 12: Skatt på aktieförmögenhet i procent.

Betald förmögenhetsskatt är i relation till nettoförmögenhet. Siffrorna bygger på antagandet att aktieägaren/skattebetalaren är gift, utan barn, och inte har andra tillgångar eller skulder.

Följande 38 länder ingår i undersökningen:

Australien	Grekland	Luxemburg	Rumänien	Tjeckien
Belgien	Irland	Malta	Schweiz	Turkiet
Bulgarien	Island	Mexiko	Slovakien	Tyskland
Cypern	Italien	Nederländerna	Slovenien	Ungern
Danmark	Japan	Norge	Spanien	USA
Estland	Kanada	Nya Zeeland	Storbritannien	Österrike
Finland	Lettland	Polen	Sverige	
Frankrike	Litauen	Portugal	Sydkorea	

Dessa ingår i EU

Belgien	Grekland	Nederländerna	Storbritannien
Bulgarien	Irland	Polen	Sverige
Cypern	Italien	Portugal	Tjeckien
Danmark	Lettland	Rumänien	Tyskland
Estland	Litauen	Slovakien	Ungern
Finland	Luxemburg	Slovenien	Österrike
Frankrike	Malta	Spanien	

Dessa ingår i OECD

Australien	Island	Nederländerna	Spanien	Ungern
Belgien	Italien	Norge	Storbritannien	USA
Danmark	Japan	Nya Zeeland	Sverige	Österrike
Finland	Kanada	Polen	Sydkorea	
Frankrike	Luxemburg	Portugal	Tjeckien	
Grekland	Malta	Schweiz	Turkiet	
Irland	Mexiko	Slovakien	Tyskland	